

Maaperän pilaantuneisuuden tutkimusraportti

Hanko, Koverhar

Maiju Juntunen

27.11.2017

Tarkistanut: Tiina Vaitinen 7.11.2017

YKK62781

S SITO

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	3
2	KOHTEEN KUVAUS	3
2.1	Sijainti ja rajaukset.....	3
2.2	Alueen käyttö ja toimintahistoria	4
2.3	Maaperä-, pohja- ja pintavesitiedot	4
3	AIEMMAT TUTKIMUKSET	4
4	TUTKIMUKSET	4
5	TULOKSET JA NIIDEN TULKINTA	5
5.1	Maaperän haitta-ainepitoisuudet.....	5
5.2	Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.....	5
6	YHTEENVETO / JOHTOPÄÄTÖKSET	6

LIITTEET

Liite 1	Tutkimuspistekartta
Liite 2	Yhteenvetotaulukko tuloksista
Liite 3	Laboratorion analyysitodistukset

1 Johdanto

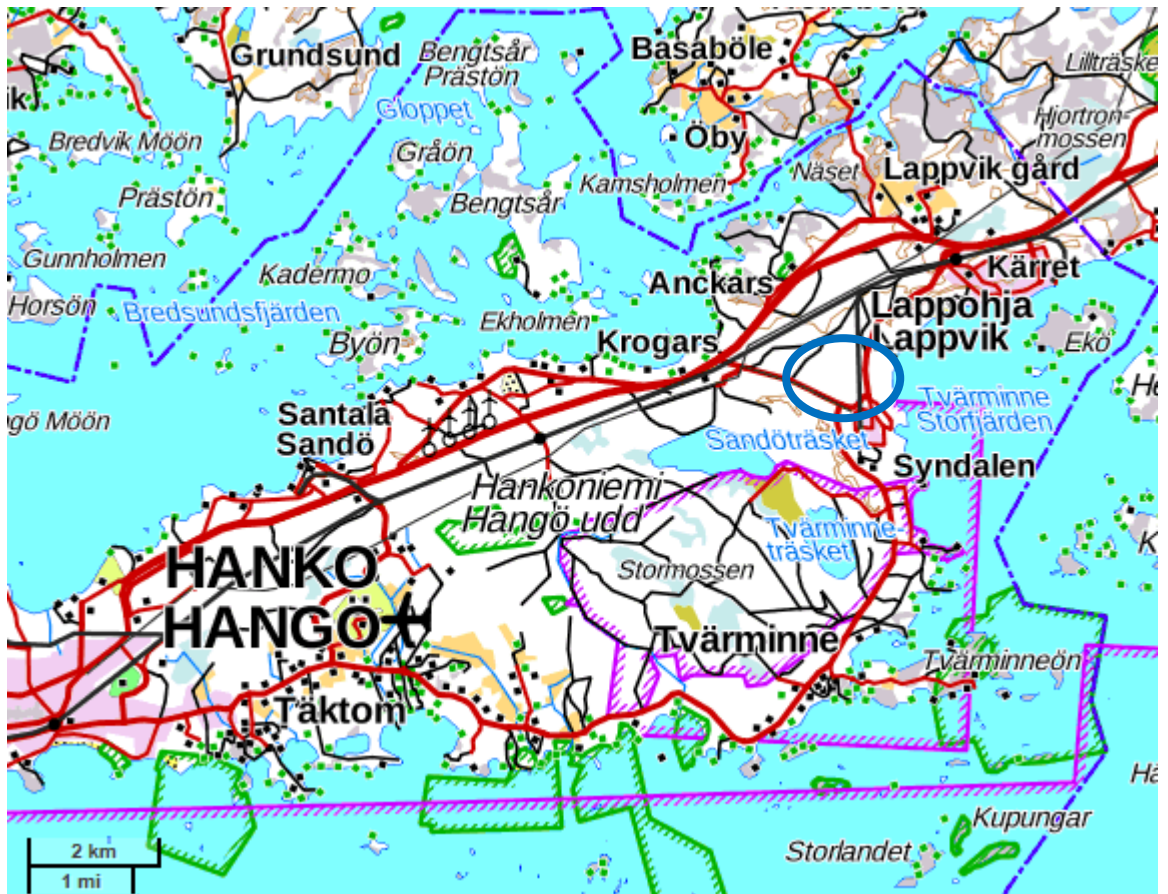
Koverharin entisen terästehtaan ympäristön maankäyttö on muuttumassa. Kaavoitusprosessin aikana Uudenmaan ELY-keskus on tuonut esiin tarpeen selvittää terästehtaan toiminnan aikaisen laskeuman vaikutusta pintamaan laatuun tehtaan ympäristössä.

Sito Oy toteutti alueella pintamaan raskasmetallitutkimuksen 18.10.2017. Työn tilaajana on Hangon kaupunki, yhteyshenkilönä Jukka Takala. Sito Oy:ssä työn projektipäällikkönä toimi Maiju Juntunen ja näytteenotosta vastasi Tiina Vaittinen.

2 Kohteen kuvaus

2.1 Sijainti ja rajaukset

Tutkimuskohde sijaitsee Hangon Koverharissa. Tutkimuskohteen sijainti on esitetty kuvassa 1. Tutkimusalueen keskipisteen koordinaatit ovat likimäärin N: 6644870, E: 289920 (ETRS-TM35FIN).

Kuva 1. Tutkimusalueen sijainti merkittynä sinisellä ympyrällä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos, paikkatietoikkuna.fi 27.10.2017.

Tutkimusalueen rajauksessa huomioitiin alueen käynnissä olevat kehittämissuunnitelmat ja suunnitelmien mukaiset alueet, joiden maankäyttöön on suunniteltu muutoksia. Lisäksi alueen rajauksessa huomioitiin laskeuman todennäköinen leviämissuunta. Vallitseva tuulensuunta kohteessa on arviolta pohjoiseen – luoteeseen. Tutkimusalueen rajaus on esitetty liitteessä 1.

2.2 Alueen käyttö ja toimintahistoria

Tutkimusalueen eteläpuolella sijaitsevalla Koverharin entisellä tehdasalueella toiminut rauta-tehdas aloitti toimintansa vuonna 1961, ja terästehdas vuonna 1971. Toiminta päättyi vuonna 2012 ja tehtaan purkatyö aloitettiin vuonna 2014. Alueelle ollaan suunnittelemassa satamatoimintaa. Tutkimusalue on talous- ja virkistyskäytössä olevaa metsää. Tutkimusalueen halki kulkee junarata ja maantie.

2.3 Maaperä-, pohja- ja pintavesitiedot

Tutkimuskohde sijaitsee 1. Salpausselän reunamuodostumalla. Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan perusteella alueen maaperä on hiekkaa. Alue sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeälle Isolähteen pohjavesialueelle (0107803).

Alueella ei ole pintavesiä. Tutkimusalue rajoittuu idässä mereen (Tvärminne Storfjärden).

3 Aiemmat tutkimukset

Koverharin tehdasalueella on suoritettu useita maaperän pilaantumiseen liittyviä tutkimuksia ja kunnostuksia. Tehtaan aiheuttaman laskeuman vaikutusta ympäristön maaperään ei tietävästi ole aiemmin tutkittu.

4 Tutkimukset

Alueelta otettiin kokoomanäytteet viideltä osa-alueelta 18.10.2017. Kukin kokoomanäyte koostui kymmenestä osanäytteestä. Osanäytepisteet sijoitettiin tasaisesti kullekin tutkittavalle osa-alueelle. Näytteet otettiin lapiolla 0-0,1 metrin syvyydeltä pintamaasta (Kuva 2). Näytteet otti sertifioitu näytteenottaja. Tutkittavat osa-alueet on esitetty piirustuksessa liitteessä 1.

Kokoomanäytteistä (5 kpl) analysoitiin ALS Finland Oy:n akkreditoidussa laboratoriossa VNa 214/2007 mukaisten raskasmetallien ja elohopean pitoisuudet.

*Kuva 2. Näytteenottopiste osa-alueella II. Näytteet otettiin lapiolla 0-0,1 m syvyydeltä pinta-
maasta.*

5 Tulokset ja niiden tulkinta

5.1 Maaperän haitta-ainepitoisuudet

Laboratorioanalyysissä ei todettu analyysin määrittämisen ylittäviä pitoisuuksia antimonia, elohopeaa tai kadmiumia. Muiden tutkittujen metallien ja puolimetallien pitoisuudet olivat alhaisia, alittaen Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 kynnysarvot. Näytekohtaiset analyysitulokset on esitetty liitteen 2 yhteenvetotaulukossa ja laboratorion analyysitodistus liitteessä 3.

5.2 Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Kohteesta otettujen maanäytteiden analyysituloksia verrataan Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 kynnys- ja ohjearvoihin (taulukko 1). Maaperän katsotaan olevan pilaantumaton, kun sen haitta-ainepitoisuudet alittavat kynnysarvon. Asetuksen mukaan maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava, jos yhden tai useamman haitta-aineen maaperäpitoisuus ylittää asetuksessa annetun kynnysarvon tai alueen luontaisen taustapitoisuuden, mikäli se on suurempi kuin kynnysarvo.

Maaperää pidetään lähtökohtaisesti teollisuus-, liikenne-, varasto- tai muulla vastaavalla epäherkän käytön alueella pilaantuneena, jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempään ohjearvon. Muilla alueilla maaperää pidetään pilaantuneena, jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon.

Kohteessa todetut haitta-aineiden maksimipitoisuudet sekä kynnys- ja ohjearvot on esitetty taulukossa 1. Todetut haitta-ainepitoisuudet alittavat niille asetetut kynnys- ja ohjearvot.

Näin ollen maaperän pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei ole tarpeen arvioida tarkemmin. Tutkimustulosten perusteella kohteessa ei havaittu maaperän pilaantuneisuutta.

Taulukko 1. Kohteessa todetut pitoisuudet sekä Vna:n 214/2007 kynnys- ja ohjearvot Vna:n 214/2007 mukaisille metalleille ja puolimetalleille.

Haitta-aine	Todettu MAX mg/kg	KYA mg/kg	AOA mg/kg	YOA mg/kg
Antimoni	<0,50	2	10	50
Arseeni	0,62	5	50	100
Elohopea	<0,20	0,5	2	5
Kadmium	<0,40	1	10	20
Koboltti	1,21	20	100	250
Kromi	4,15	100	200	300
Kupari	2,2	100	150	200
Lyijy	7,6	60	200	750
Nikkeli	2,2	50	100	150
Vanadiini	11,5	100	150	250
Sinkki	36	200	250	400

KYA =kynnysarvo, AOA = Alempi ohjearvo, YOA = Ylempi ohjearvo

6 Yhteenveto / Johtopäätökset

Entisen terästehtaan pohjoispuolisen alueen maaperän raskasmetallipitoisuuksia tutkittiin ottamalla pintamaasta kokoomanäytteitä. Kokoomanäytteissä ei laboratorioanalyysissä todettu Vna 214/2007 mukaisia kynnysarvoja ylittäviä raskasmetallipitoisuuksia. Tutkimustulosten perusteella kohteen maaperässä ei todettu Koverharin tehtaan laskeumasta aiheutunutta pilaantuneisuutta.

Espoo, 27.11.2017

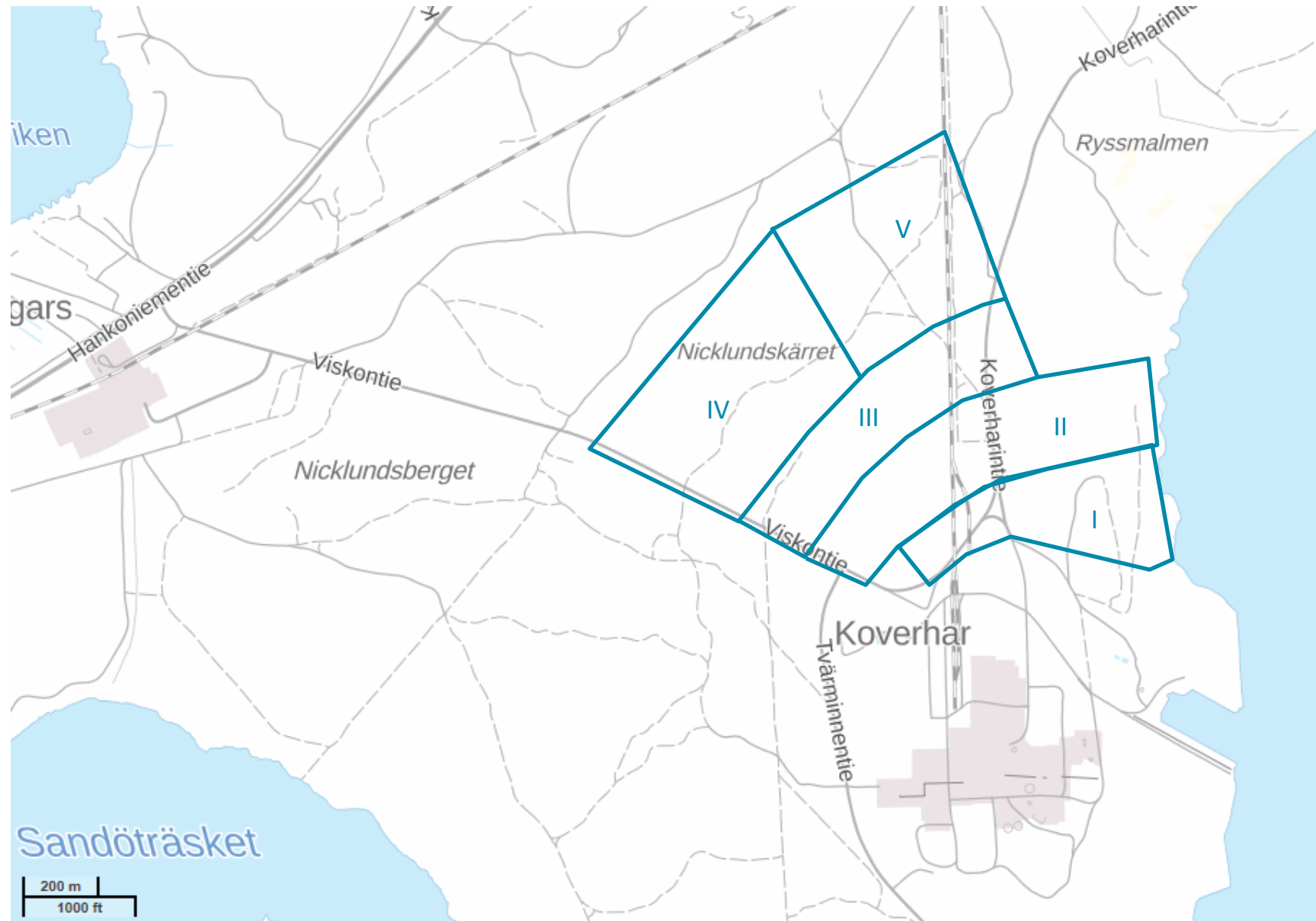
Maiju Juntunen
projektipäällikkö

Tiina Vaittinen
asiantuntija

7.11.2017

1 (1)

Asiakas: Hangon kaupunki
 Kohde: Koverhar
 Projektinnumero: YKK62781
 pvm. 18.10.2017

Laboratorioanalyysit

Pistetunnus	Syyvyys	Kerrospakkaus	Maalaji arvio	Lisätietoja havainnot	Kosteus ¹⁴	Aistihav. ¹⁵		Kuiva-aine	Viitearvot luontainen pit. ¹	Metallit ja puolimetallit ²											
						1...5	1...5			L/T	%	Sb	As	Hg	Cd	Co	Cr	Cu	Pb	Ni	Zn
									luontainen pit. ¹	0.02	1	0.005	0.03	8	31	22	5	17	31	38	
									kynnysarvo	2	5	0.5	1	20	100	100	60	50	200	100	
									alempi ohjearvo	10	50	2	10	100	200	150	200	100	250	150	
									ylempi ohjearvo	50	100	5	20	250	300	200	750	150	400	250	
									vaarallisen jätteen raja-arvo	2 500	1 000	1 000	100	1 000	1 000	2 500	2 500	1 000	2 500	10 000	
										mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	
KL1	0 - 0.1	0.1	Hk + org	Kokoomanäyte, alue I	2	1	L/T			<0.5	<0.5	<0.2	<0.4	1.12	4.15	2.2	6.7	2.2	36	11.5	
KL2	0 - 0.1	0.1	Hk + org	Kokoomanäyte, alue II	2	1	L/T			<0.5	<0.5	<0.2	<0.4	0.78	3.29	1.4	3.8	1.4	11.2	6	
KL3	0 - 0.1	0.1	Hk + org	Kokoomanäyte, alue III	2	1	L/T			<0.5	0.62	<0.2	<0.4	0.51	3.12	<1.0	4.8	<1	7.9	7.23	
KL4	0 - 0.1	0.1	Hk + org	Kokoomanäyte, alue IV	2	1	L/T			<0.5	<0.5	<0.2	<0.4	1.21	3.15	1.5	7.6	1.9	24	10.7	
KL5	0 - 0.1	0.1	Hk + org	Kokoomanäyte, alue V	2	1	L/T			<0.5	0.51	<0.2	<0.4	0.68	2.64	1.4	3	1.3	11.9	5.06	
									0	tulosten lukumäärä [n]	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
										laskennallinen keskiarvo: ¹³					1	3	2	5	2	18	8
										laskennallinen mediaani: ¹³					1	3	1	5	2	12	7
										laskennallinen minimi: ¹³					1	3	1	3	1	8	5
										laskennallinen maksimi: ¹³					1	4	2	8	2	36	12
										keskihajonta: ¹³					0	1	0	2	0	12	3
Viitearvoverailu, Vna 214/2007 ja Syke-opas 98/2002:								Huomautukset:				Kosteus:				Aistihavainnot pilaantuneisuudesta:					
X tulos ylittää kynnysarvon								1.-12. = ks. Vna 214/2007				1 = kuiva				1 = pilaantumaton					
XX tulos ylittää alemman ohjearvon								13. = Luvuissa mukana kaikki numeeriset tulokset. Jos tulos alle detektorajan, on laskennassa tuloksena käytetty nollaa.				2 = maakostea				2 = lievä					
XXX tulos ylittää ylemmän ohjearvon								14. = Aistihavainto kosteudesta, ks. oheinen luokitus				3 = kostea				3 = kohtalainen					
XXXX tulos ylittää suuntaa-antavan vaarallisen jätteen raja-arvon								15. = Aistihavainto pilaantuneisuudesta, ks. oheinen luokitus				4 = märkä				4 = voimakas					
												5 = pv-tason alla				5 = erittäin voimakas					
																L = Luonnonmaa					
																T = Täyttömaa					

Vastaanotettu 2017-10-20
Raportoitu 2017-10-27

Sito Oy
Tiina Vaittinen
Ympäristötekniikka
Tuulikuja 2
02100 Espoo
Finland

Projekti YKK62781/Koverharin laskeuma
Tilausnumero

Kiinteän näytteen analysointi

Asiakkaan näytetunnus KL1						
Näytteenottaja		Tiina Vaittinen				
Näytteenottopvm		2017-10-18				
Näyttenumero		H17009873				
Analyysi	Tulos	Mittausepävarmuus (±)	Yksikkö	Menetelmä	Analysoija	Allekirjoitus
Metallit; kuningasvesihajotus, S-METAXHB1						
kuiva-aine 105°C	93.7	5.65	%	1	1	ANHU
Sb	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
As	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Hg	<0.20		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cd	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Co	1.12	0.22	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cr	4.15	0.83	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cu	2.2	0.4	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Pb	6.7	1.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ni	2.2	0.4	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Zn	36.0	7.2	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
V	11.5	2.31	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Be	0.131	0.026	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Fe	7260	1450	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Li	4.7	0.9	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mn	95.9	19.2	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mo	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
P	145	29.0	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sn	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sr	4.00	0.80	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Tl	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ag	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ba	10.5	2.10	mg/kg k.a.	1	1	ANHU

Asiakkaan näytetunnus KL2						
Näytteenottaja		Tiina Vaittinen				
Näytteenottopvm		2017-10-18				
Näyttenumero		H17009874				
Analyysi	Tulos	Mittausepävarmuus (±)	Yksikkö	Menetelmä	Analysoija	Allekirjoitus
Metallit; kuningasvesihajotus, S-METAXHB1						
kuiva-aine 105°C	96.6	5.82	%	1	1	ANHU
Sb	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
As	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Hg	<0.20		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cd	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Co	0.78	0.16	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cr	3.29	0.66	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cu	1.4	0.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Pb	3.8	0.8	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ni	1.4	0.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Zn	11.2	2.2	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
V	6.00	1.20	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Be	0.132	0.026	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Fe	3560	712	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Li	4.6	0.9	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mn	43.9	8.78	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mo	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
P	162	32.4	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sn	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sr	3.15	0.63	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Tl	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ag	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ba	6.25	1.25	mg/kg k.a.	1	1	ANHU

Asiakkaan näytetunnus KL3						
Näytteenottaja		Tiina Vaittinen				
Näytteenottopvm		2017-10-18				
Näyttenumero		H17009875				
Analyysi	Tulos	Mittausepävarmuus (±)	Yksikkö	Menetelmä	Analysoija	Allekirjoitus
Metallit; kuningasvesihajotus, S-METAXHB1						
kuiva-aine 105°C	91.1	5.50	%	1	1	ANHU
Sb	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
As	0.62	0.12	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Hg	<0.20		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cd	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Co	0.51	0.10	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cr	3.12	0.62	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cu	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Pb	4.8	1.0	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ni	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Zn	7.9	1.6	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
V	7.23	1.45	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Be	0.073	0.015	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Fe	3740	748	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Li	2.6	0.5	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mn	26.4	5.28	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mo	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
P	133	26.7	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sn	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sr	1.54	0.31	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Tl	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ag	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ba	3.35	0.67	mg/kg k.a.	1	1	ANHU

Asiakkaan näytetunnus KL4						
Näytteenottaja		Tiina Vaittinen				
Näytteenottopvm		2017-10-18				
Näyttenumero		H17009876				
Analyysi	Tulos	Mittausepävarmuus (±)	Yksikkö	Menetelmä	Analysoija	Allekirjoitus
Metallit; kuningasvesihajotus, S-METAXHB1						
kuiva-aine 105°C	91.3	5.51	%	1	1	ANHU
Sb	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
As	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Hg	<0.20		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cd	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Co	1.21	0.24	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cr	3.15	0.63	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cu	1.5	0.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Pb	7.6	1.5	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ni	1.9	0.4	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Zn	24.0	4.8	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
V	10.7	2.15	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Be	0.136	0.027	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Fe	8420	1680	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Li	4.1	0.8	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mn	74.6	14.9	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mo	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
P	145	29.1	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sn	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sr	2.61	0.52	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Tl	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ag	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ba	8.19	1.64	mg/kg k.a.	1	1	ANHU

Asiakkaan näytetunnus KL5						
Näytteenottaja		Tiina Vaittinen				
Näytteenottopvm		2017-10-18				
Näyttenumero		H17009877				
Analyysi	Tulos	Mittausepävarmuus (±)	Yksikkö	Menetelmä	Analysoija	Allekirjoitus
Metallit; kuningasvesihajotus, S-METAXHB1						
kuiva-aine 105°C	94.5	5.70	%	1	1	ANHU
Sb	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
As	0.51	0.10	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Hg	<0.20		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cd	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Co	0.68	0.14	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cr	2.64	0.53	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Cu	1.4	0.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Pb	3.0	0.6	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ni	1.3	0.3	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Zn	11.9	2.4	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
V	5.06	1.01	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Be	0.136	0.027	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Fe	3650	731	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Li	4.4	0.9	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mn	41.1	8.23	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Mo	<0.40		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
P	144	28.8	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sn	<1.0		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Sr	2.84	0.57	mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Tl	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ag	<0.50		mg/kg k.a.	1	1	ANHU
Ba	4.90	0.98	mg/kg k.a.	1	1	ANHU

* =näyte tutkittu akkreditoimattomalla menetelmällä.

Menetelmäkuvaus	
1	Metallien määrittäminen ICP-OES-tekniikalla menetelmien US EPA 200.7, ISO 11885, US EPA 6010 ja SM 3120 mukaan. Näyte esikäsitellään kuivamalla, jonka jälkeen se jauhetaan 0,25 mm raekokoon ja hajotetaan kuningasvedellä menetelmien US EPA 3050 ja CSN EN 13657 mukaan.

Hyväksyjä	
ANHU	Anna Huttunen

Analysoija ¹	
1	Analysoinnista vastaa ALS Czech Republic, s.r.o., Na Harfê 336/9, 190 00, Praha 9, Tšekki, joka on akkreditoitu tšekkiläisen akkreditointielimen CAI (Czech Accreditation Institute) toimesta (the Testing Laboratory No. 1163).

Mittausepävarmuus on ilmoitettu laajennettuna mittausepävarmuutena, jossa on käytetty kattavuuskerrointa 2, jolloin luotettavuustaso on noin 95%.

Alihankkijoiden mittausepävarmuus on yleensä annettu laajennettuna mittausepävarmuutena, jossa on käytetty kattavuuskerrointa 2. Laboratoriolta saa lisätietoja pyydettäessä.

Analyysitulokset pätevät ainoastaan analysoiduille näytteille. Lausunto ei kuulu akkreditoinnin piiriin. Tutkimusraportin saa kopioida vain kokonaisuudessaan. Muussa tapauksessa kopiointista on saatava lupa laboratoriolta.

Tilausta koskevat yleiset sopimusehdot, ks. voimassa oleva tarjous tai ALS Finland Oy:n kotisivut (www.alsglobal.fi).

Vain digitaalisesti allekirjoitettu PDF- raportti on alkuperäinen. Kaikki muut tulostetut versiot ovat kopioita.

¹ Analyysin suorittava ALS- tai alihankintalaboratorio.